

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler¹ 2-8 Mart 2023

Ocak ayında 1496 yatırım teşvik belgesi verildi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ocak ayında 1496 teşvik belgesi düzenlerken belge alan projelerin yatırım tutarı 83 milyar 93 milyon 49 bin 808 lira olarak açıklandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ocak ayında 1496 teşvik belgesi düzenlendi. 6 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ocak ayına ilişkin teşvik listesine göre, Ocak'ta 1496 yatırım teşvik belgesi verilirken belge alan projelerin yatırım tutarı 83 milyar 93 milyon 49 bin 808 lira olarak hesaplandı. Yatırımların gerçekleştirilmesiyle 34 bin 131 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor. Öte yandan, sabit yatırım tutarı 965 milyon 689 bin 497 lira olan ve 2 bin 255 kişiye istihdam öngören 67 yatırım teşvik belgesi de iptal edildi. Bu dönemde 276 yatırım teşvik belgesine tamamlama vizesi verilirken bu projelerin sabit yatırım tutarı 3 milyar 259 milyon 69 bin 752 lira, istihdam edilenlerin sayısı ise 14 bin 80 oldu.^{2,3,4}

Domates ihracatını yasaklama kararı kaldırıldı

Tarım Bakanlığı tarafından 14 Nisan 2023 tarihine kadar domates ihracatına getirilen kısıtlama kararı iptal edildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, fiyatlardaki artış ve depremin etkisini gerekçe göstererek domates ihracatını 14 Nisan 2023'e kadar kısıtlamıştı. "Gıda arz güvenliği ve fiyat istikrarının sağlanması" gerekçesine dayandırılan karar Bakanlık tarafından iptal edildi. Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, domateste ihracat yasağının kaldırıldığına ilişkin yazıyla 81 İl Tarım Orman Müdürlüğü ve tüm Zirai Karantina Müdürlüklerini bilgilendirdi.⁵

¹Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından: 2023 Yılı Ocak Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-2.pdf>

³ 2023 Yılı Ocak Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-3.pdf>

⁴ 2023 Yılı Ocak Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-4.pdf>

⁵ Ek'e bakınız. İlgili belge <https://twitter.com/tarimyazari/status/1633129322729951236/photo/1> adresinden alınmıştır.

20 tarım ürününde Bakanlık izni gerekliliği kaldırıldı

Bazı tarım ürünlerinin ihracatında Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin alınmasını öngören 2022/1 Sayılı Tebliğ yürürlükten kaldırıldı.

27 Ocak 2022'de yayımlanan 2022/1 sayılı Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ domates, patates, kuru soğan, sarımsak, fasulye, patlıcan, zeytin, portakal, limon, yumurta ve tereyağının da bulunduğu 27 GTİP altında yer alan 20 tarım ürününü içeriyordu. Söz konusu ürünlerin ihracatında Tarım ve Orman Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi veren tebliğ daha sonra 21 Nisan ve 22 Aralık tarihlerinde değiştirilerek hem kapsamı genişletilmiş hem de yürürlük tarihi 30 Haziran 2023'e uzatılmıştı.⁶

Çin'den elektrikli taşıt ithaline ek gümrük vergisi

Çin'den ithal edilen elektrik taşıtlar için yüzde 40 ek gümrük vergisi uygulanacak.

Çin'den ithal edilen elektrik motorundan tahrikli taşıtlara ek vergi getirildi. Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı'na göre, ilgili gümrük tarife istatistik pozisyonunda sınıflandırılan sadece elektrik motorundan tahrikli diğer taşıtlardan Çin menşeli olanlarının ithalatında yüzde 40 ilave gümrük vergisi uygulanması kararlaştırıldı.⁷

OHAL uygulanan bölgelere 5 ayrı düzenleme

OHAL kapsamında yayımlanan 5 ayrı kararname ile ihalelere esneklik getirilirken vergi borçlarını da içeren kamu alacak hacizleri ve eğitim gibi alanlarda yeni düzenlemelere gidildi.

6 Şubat Maraş depremlerinin ardından OHAL ilan edilen bölgelere yönelik olarak 5 ayrı kararnameyle vergi borçlarından eğitime farklı alanlarda yeni düzenlemeler getirildi.^{8,9,10,11,12}

⁶ Ticaret Bakanlığından: Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2022/1)'in Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2023/5). Resmi Gazete, Sayı: 32126. (8 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230308-5.htm>

⁷ İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6886). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-18.pdf>

⁸ Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 127). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-9.pdf>

⁹ Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 128). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-10.pdf>

¹⁰ Olağanüstü Hal Kapsamında Yükseköğretim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 129). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-11.pdf>

¹¹ Olağanüstü Hal Kapsamında Sosyal Hizmetler Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 130). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-12.pdf>

Kamu davalarına yönelik hacizler durduruldu

127 sayılı Kararname ile vergi borçları dâhil, kamunun yürüttüğü davalardan kaynaklı alacaklara dayalı hacizler durdurulurken kamu ihalesini kazanıp mücbir sebep nedeniyle işi tamamlayamayacak olanların devir ya da sözleşmeden çekilmesine yönelik kararlar Kamu İhale Kanununa verildi. Yine kamu ihale kanunu kapsamında itiraz, durdurma vb. sürelerin beklenmesine ilişkin zaman sınırları da uygulama dışı bırakıldı. Sözleşmeler bu süreler beklenmeden imzalanabilecek.

Bütün dernekler yardım için çalışabilecek

Çeşitli konularda düzenlemelere imkân veren 128 sayılı kararname ile OHAL illerinde faaliyet gösteren bütün dernekler tüzüklerinde olmasa da yardım faaliyetleri için çalışabilecek. Ayrıca, il özel idareleri, belediye meclisleri, belediye ve idarelerin üst birliklerinin toplantılarının fiziki imkânsızlık halinde yapılmayabilecek. Söz konusu illerde derneklerin vermesi gereken bildirimlere ilişkin zaman koşulu durdurulurken dernekler genel kurullarını da erteleyebilecek.

Kimlik belgeleri için harç alınmayacak

OHAL bölgesinde olduğunu ispat eden vatandaşların kullanılamaz hale gelen ya da kaybettikleri kimlik, ikamet belgesi, çalışma izni ve süresi üç yıldan az olan pasaportları harç ödmeden yenilenirken sürücü belgelerinden de değerli kâğıt bedeli alınmayacak.

Hurdaya çıkan araçların işlemleri bedelsiz yapılacak

Yapılan bir diğer düzenleme ile hurdaya çıkan araçların, hurda işlemlerinde gerekli bürokratik işlemlerden alınan bedeller alınmayacak. Bölgede bulunan arama kurtarma amaçlı ya da bölgeye yardım amaçlı diğer illerden gelen araçlara uygulanan trafik cezaları da kaldırılacak.

Suç işleyen yabancılar 72 saatte sınır dışı edilecek

128 Sayılı kararname ile OHAL bölgesindeki fiilleri nedeniyle hakkında sınır dışı işlemi yapılması yönünde işlem başlatılanlar, 72 saat içinde sınır dışı edilecek. Toplama merkezlerine gönderilmesi şeklinde yaptırım uygulananlar için ise 96 saatte toplama merkezine gönderme yapılabilecek.

Üniversite öğrencileri harç ve katkı payı ödemeyecek

129 sayılı kararname ile OHAL bölgesindeki öğrencilerin 1 dönemlik harç ve katkı payı devletçe karşılanacak. OHAL bölgesindeki devlet üniversitelerinde okuyan öğrencilerin bahar dönemi harç ve katkı payları devlet tarafından ödenecek. Öğrencilere önceden ödedikleri bedel iade edilecek.

¹² Olağanüstü Hal Kapsamında Eğitim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 131). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-13.pdf>

Yaşlı ve engelliler az gelir şartı aranmaksızın hizmet alabilecek

Sosyal hizmetler bakımından yaşlı ve engellilere yönelik kamu kuruluşlarında hizmet verilmesine yönelik gelir şartının kaldırılmasına imkân tanıyan 130 sayılı kararnameye göre, OHAL bölgesinden olan engelliler ile 65 yaşını doldurmuş kişilerin başka illerdeki kamu özel bakım hizmetlerinden yararlanması, gelirinin az olması şartı aranmaksızın sağlanacak. Yaşlı bakım, evde bakım, özürllü bakımı gibi hizmetler nedeniyle verilen katkılar, hak sahibi vefat etmişse geri alınmayacak.

Ailesini kaybeden ilköğretim öğrencileri burs alacak

131 sayılı kararname ile depremde annesi veya babası ya da vasisi vefat eden okul öncesi, ilk ve orta öğretim öğrencilerine parasız yatılıya yerleşip yerleşmediğine bakılmaksızın 2022-2023 eğitim öğretim döneminde parasız yatılı okul bursu tutarınca burs verilecek. Burslu okuyan öğrencilerin başka illerdeki burslu eğitim kurumları ya da özel eğitim kurumlarına geçmeleri halinde 2022-2023 eğitim öğretim döneminde bursları kesilmeyecek. OHAL bölgesinde bulunan ve maaş ve tazminat ödemeleri için bütçeleri yetersiz olan öğretmenleri ile akşam sanat okullarına Milli Eğitim Bakanlığı para aktarabilecek.

Halk Bankası esnaf ve sanatkâr kredilerinde değişiklik

Türkiye Halk Bankası tarafından esnaf ve sanatkârlara kullanılan kredilere dair kararda değişikliğe gidildi.

Türkiye Halk Bankası tarafından esnaf ve sanatkârlara kullanılan kredilere ilişkin kararda değişiklik içeren Cumhurbaşkanı Karar'ı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, başvuru tarihi itibarıyla son 3 yıl içinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının toplam 75 bin lira üzeri faiz veya hibe desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan esnaf ve sanatkârlar, aynı işletme için faiz indirimli kredi kullanamayacak. Kredi kullanacak esnaf ve sanatkârlardan, son 3 yıl içinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan toplam 75 bin lira üzeri faiz veya hibe desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına dair taahhütname alınacak. Söz konusu desteklerden yararlanıldığının tespit edilmesi halinde tüm faiz desteği iptal edilecek.

Daha önce esnaf ve sanatkârlar, Halkbank'ın faiz veya hibe desteklerinden 5 yılda bir yararlanabiliyor ve ilgili maddede kredi tutarına ilişkin herhangi bir limit bulunmuyordu. Söz konusu değişiklikle Halkbank'ın esnaf ve sanatkârlara yönelik faiz veya hibe desteklerinden faydalanma şartı 5 yıldan 3 yıla indirilirken 75 bin liranın altındaki desteklerden süre beklemeden yararlanmaya da imkân tanındı. Değişiklik kapsamında karara eklenen madde ile Halkbank, Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan vergi mükellefliği kayıtlarını temin ederek gerekli kontrolleri yapmakla yükümlü olacak.¹³

¹³Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullanılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6883). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-15.pdf>

Deprem komisyonu kararı çıktı

Kahramanmaraş depremleriyle ilgili Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasına ilişkin TBMM kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

6 Şubat Maraş depremlerinin ardından depremlerin sonuçlarının araştırılması, depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması ve kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasına karar verildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, 21 üyeden oluşacak komisyonun çalışma süreleri başkan, başkanvekili, sözcü ve katip seçimi tarihinden başlamak üzere 3 ay olarak belirlendi. Komisyon üyeleri gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilecek.¹⁴

Elektrikli otomobillerde ÖTV matrah düzenlemesi

Elektrikli araçlarda Özel Tüketim Vergisi matrahı limitlerinde düzenlemeye gidildi.

Elektrikli araçlarda Özel Tüketim Vergisi matrahında düzenleme yapıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, elektrik motorlu araçların matrah limitleri arttırıldı. Buna göre, motor gücü 160 kilovattı aşmayan ve vergi oranı yüzde 10 ila 40 arasında değişen araçlarda matrah 700 bin TL'de 1,25 milyon çıkarılırken motor gücü 160 kilovattı aşan ve vergi oranı yüzde 50 ila 60 arasında değişen elektrikli araçlarda ise matrah 750 bin TL'den 1,35 milyon TL'ye yükseltildi.¹⁵

EPDK iletim şebekesi yatırım tavanı tutarında değişiklik

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK), Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin (BOTAŞ), ulusal iletim şebekesi yatırım programının onaylanması için alınmış olan "2022 yılı iletim şebekesi yatırım tavanı tutarı 4 milyar 313 milyon 298 bin 500 lira" olarak güncellendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan EPDK'nin iletim şebekesine ilişkin kararına göre, 12 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren kurul kararının 1'inci maddesindeki "2 milyar 590 milyon 417 bin lira"lık 2022 yılı iletim şebekesi yatırım tutarı "4 milyar 313 milyon 298 bin 500 lira" olarak değiştirildi.

Yine EPDK'nin Resmi Gazete'de yayımlanan "Teminat Usul ve Esaslarında Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"a ilişkin kararına göre, avans ödemelerini kısmen veya tamamen gerçekleştirilmeyen

¹⁴1357 Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-7.pdf>

¹⁵4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6885). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-17.pdf>

piyasa katılımcılarının bulunması halinde, avans alacağını eksik alan piyasa katılımcılarının sunması gereken ek teminatından, eksik ödenen avans tutarları düşülecek.¹⁶

EYT kanunu yürürlükte

Emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) ilişkin kanun Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilişkin kanun 3 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanundaki düzenleme ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici madde eklenerek ilgili kanunlara göre kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması talebinde bulunanlardan yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanabilecek. Bu hüküm uyarınca geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmayacak ve geriye dönük hak talep edilemeyecek. Ayrıca, ilk kez yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlardan, yaşlılık veya emekli aylığı talebi nedeniyle işten ayrılış bildirgesi verilenlerin işten ayrılış tarihini takip eden 30 gün içinde en son çalışılan özel sektör iş yerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamaları halinde, çalışılmaya başlandığı tarihten itibaren, sosyal güvenlik destek primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmına isabet eden tutar Hazine tarafından karşılanacak.¹⁷

Noterlik ücretleri ikiye katlandı

Resmi Gazete'de yayımlanan tarife ile noterlik ücretleri yüzde 100 oranında artırıldı.

8 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2023 yılı noterlik ücret tarifesine göre, noterler taşınmaz sözleşmelerinde, satışa konu taşınmazın satış değerinin binde 1'i oranında ücret alırken bu ücret 500 TL'den az, 4 bin TL'den fazla olamayacak. Noterlerin, yaptıkları işlemlerden harçlar kanununa göre aldıkları harçların yüzde 30'u oranında tahsil ettiği noter ücretinde alt sınır 8,66 TL'den 17,32 TL'ye, vasiyetname ve vakıf senedi düzenlemesi ücreti 391,91 TL'den 783,82 TL'ye, hazırlanan her bir sayfadan alınan yazı ücreti 11,88 TL'den 23,76 TL'ye, tescili gereken işlemlere ait kâğıtlardan, işlem başına maktu olarak alınan ücret ise 3,71 TL'den 7,42 TL'ye çıkarıldı.¹⁸

¹⁶ Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 02/03/2023 Tarihli ve 11685, 11691, 11694 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-3.pdf>

¹⁷ 7438 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-8.htm>

¹⁸ Adalet Bakanlığından: 2023 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi. Resmi Gazete, Sayı: 32126. (8 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2023/03/20230308-4-8.pdf>

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 21817801/305.04.02.02- 9133054
Konu : Domates İhracat Yasağı'nın Kaldırılması

07/03/2023

DAĞITIM

İlgi : 02.03.2023 tarihli ve E-21817801-305.04.01.02-9089479 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere ilgide kayıtlı yazı ile "Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ" kapsamında domates ürünlerinin ihracatının ikinci bir talimata kadar kısıtlandığı belirtilerek, ihracat başvuruları için Bitki Sağlık Sertifikası düzenlenmemesi gerektiği bildirilmiştir.

Bakanlık Makamı'ndan alınan 07.03.2023 tarih ve 9127479 sayılı Olur ile Domates için uygulanan kısıtlama kaldırılmıştır.

Bu kapsamda 0702.20 GTİP'li Domates (taze/soğutulmuş) ihracatı için Bitki Sağlık Sertifikası ve/veya Sağlık Sertifikası düzenlenmesinde sakınca bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yunus BAYRAM
Bakan
Genel Müdür V.

Eki:

Ek: İhracat Düzenlemesi Devam Ürünler Listesi 07.03.2023 (1 Sayfa)

Dağıtım:

81 İl Müdürlüğü

Zirai Karantina Müdürlükleri

Eskişehir Yolu 9. Km Lodumlu /ANKARA
Tel: (0 312) 258 74 67
Elektronik ağ: www.gkgm.gov.tr

Ayrıntılı bilgi: Fatih KAYA (ÇGS)
Faks : (0 312) 258 74 72
e-posta: fatih.kaya@tarimorman.gov.tr